

Slovenski Dom.

Napredno kmetsko glasilo.

Izhaja vsako soboto in velja za vse leto za Avstro-Ogrsko 3 krone, za Nemčijo in druge dežele 4 krone, za Ameriko 1 dolar.

Posamezne številke veljajo 10 vinarjev.

Za oznanila se računa: trisopna pet-črtna 14 vin., vsa stran 48 K, pol strani 24 K, četrt strani 12 K, osminka strani 6 K. Pri vseletni inserciji primeren popust.

Dopisi se naj frankirajo in pošiljajo na uredništvo „Slovenskega Doma“ v Ljubljani, Knaflova ulica št. 5, I. nadstr. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina in oglasi se naj pošiljajo upravništvu „Slov. Doma“ v Ljubljani.

Vsem prijateljem „Slov. Doma“.

Novo leto se bliža. „Slovenski Dom“ bo nastopil zopet svoje potovanje po slovenski domovini. Do danes je dosegel jako lepe uspehe. Razširil se je od vasi do vasi. Povsod ga poznajo, povsod ga radi čitajo. Toda to še ne zadošča. „Slov. Dom“ se mora tako razširiti, da ga bodo v resnici čitali v vsakem slovenskem domu.

Vsled tega se obračamo na vsakega naročnika in prijatelja našega lista, naj pridno agitira med svojimi znanci in prijatelji za naš list ter mu pridobiva novih naročnikov. Če dobi vsak dosedanji naročnik samo enega novega naročnika, bo s tem število naročnikov ogromno narastlo. Torej na delo! Saj delate s tem za se. Vsak naš prijatelj naj gre takoj na delo in naj nam še pred novim letom pošlje naročnike, katere je nabral. Obračamo se pa posebno do premožnejših naših prijateljev s prošnjo, naj naroče po več izstisov ter jih porazdele med svoje revnejše znanke. S tem bodo veliko storili za ideje, katere zastopa „Slovenski Dom“. Torej še enkrat: na delo!

Klerikalci zoper dolenskega vinogradnika.

V Ljubljani izhaja klerikalni časopis po imenu »Naša Moč«, katerega glavna urednika sta klerikalna državna poslanca dr. Krek in Gostinčar. In ta klerikalni list je v zadnjem času začel najhujši in brezobzirnejši boj zoper dolenskega vinogradnika, zoper dolenskega kmetovalca. Ta list je začel hujskati ljudstvo zoper dolenskega vinogradnika. Imenuje ga **debeluharja, ki hoče dobro živeti in kateremu se spuščajo zlate verižice po debelih trebuhih.** Konsument, delavec, mora tega našega vinogradnika nositi »štuparamo«. Kako se temu konsumentu godi pod bremenom tega debeluharja, si lahko mislite — pravi »Naša Moč«. »Vročje mu je, da mu kaplja od čela — in vendar mirno nosi dalje svoje **neznosno breme**«. Dolenski kmetovalec-vinogradnik je za naše klerikalce **neznosno breme, debeluhar** — in vendar ga vpregajo v svoj politični voz. In ta klerikalni list naravnost pozivlja svoje pristaše, naj puste, da **propade kmet-vinogradnik**. List pravi: »Prijatelj, pamet imej in — pusti! Pusti, naj se prevrne vse skupaj, kaj to tebe briga! Ti glej, da sam prideš kam naprej; nikar pa si glave ne ubijaj in ne trudi, kako boš onim štirim (med temi se nahaja tudi naš kmet-vinogradnik!) naprej pomagal. Ti moraš delati in se truditi, če hočeš živeti — naj pa še oni delajo s svojimi rokami, če hočejo živeti. Zakaj bi morali živeti od tvojih žuljev!« Naš dolenski kmet po mnenju klerikalcev torej ne dela s svojimi rokami, temveč lenari ter si s tujimi žulji redi svoj veliki trebuh. Kaj tako nizkega kak slovenski, pa tudi nemški list še ni napisal. Tega je zmožen pač samo klerikalni list. Tisti dolenski kmet, ki je šel vedno verno za klerikalno zastavo, ki je vedno zvesto in slepo volil klerikalne kandidate, ki je bil vedno najboljšo orodje v rokah klerikalnih mogotcev — je **lenuh, debeluhar, ki živi in se redi od tujih žuljev.** Ta do-

lenski kmet je klerikalcem neznosno breme, ki se mora uničiti.

Toda to še ni dovolj, da hujskajo klerikalci po svojih listih zoper dolenskega vinogradnika. Po ljubljanskih vogalih so nabili velikanske lepake, v katerih hujskajo ljudstvo, naj ne kupuje vina. Začeli so torej pravcato vojno zoper dolenskega kmetovalca. Pravijo, da delajo to kot abstinenti. To je pa hinavščina. Kajti naši klerikalci mislijo ravno s pomočjo naklad na žganje rešiti deželno gospodarstvo. Ne gre se jim torej za abstinenco, sicer bi najprvo sami služili kot dober vzgled. Tega pa, kakor znano, ne delajo.

Gre se jim torej edino za to, da gospodarsko oslabe in uničijo našega, že itak revnega dolenskega kmetovalca, da ga bodo potem lažje izrabljali v svoje strankarske namene.

Naši klerikalci so se torej pokazali v pravi luči. Vedno imajo polna usta ljubezni do našega zatiranega kmeta — kadar je pa stvar resna, se pa pokažejo kot najhujši nasprotniki ljudstva.

Dolenski kmetovalec tega seveda ne sme mirno gledati in prenašati, temveč mora vendar enkrat korenito obračunati s klerikalci, ki ne delajo drugega, nego da slepe ljudstvo ter ga izrabljajo. Vstani vendar, dolenski oratar, postavi se na lastne noge in osvobodi se tistih, ki ti očitajo, da si lenuh, debeluhar, ki živiš samo od tujih žuljev. Kadar zopet pridejo tja na Dolensko klerikalni zapeljivei, pokažite jim vrata ter jim pomolite pod nos »Našo Moč«, v kateri hujskajo ljudstvo zoper Vas!

Politični pregled.

Ministrstvo je odstopilo.

Ministrski predsednik je v imenu celega ministrstva prosil cesarja, naj sprejme demisijo ali odstop ministrov na znanje. Storil je to, ker Bienenrth ne more s sedanjo večino izvršiti dane naloge.

Mnogo se ugiba, kaj bo sedaj. Skoro gotovo je, da dobe Čehi dva ali celo tri ministre. Kako stališče zavzemajo Jugoslovani, še ni znano. — Vse kaže, da bo novo ministristvo sestavil dosedanji ministrski predsednik Bienerth. Ugibajo vsi listi, ugibajo vsi poslanci, toda zanesljivega o bodočem ministristvu ne ve nikdo, ker še nič zanesljivega in gotovega ni. Gotovo je le to, da v sedanji smeri ne sme iti in ne bo šlo naprej. Tega se zavedajo vsi, tudi Nemci.

Državni železniški svet

je na podlagi pojasnil in pritiska od strani poslancev iz krajev, ki so ob južni železnici, torej pred vsem Štajerske, Kranjske in Koroške sklenil, da odločno ugovarja temu, da bi železniško ministristvo južni železnici dovolilo 7% povišek voznine.

Češko-nemška sprava pogajanja

se bodo nadaljevala v Pragi. Vse kaže, da bo prišlo do sprave v nekaterih točkah. — Cesarski namestnik za Češko grof Coudenhove je prosil za vpokojenje. Ker je cesar želel, da ostane na svojem mestu, gre po naročilu zdravnikov samo na dopust.

Na Hrvaškem

vlada popolna nejasnost. Sabor je bil sklican 20. t. m. Ban nima večine za seboj, nobena stranka nima večine. Madžari bi radi gospodarili, pa le ne morejo, tako je vse zmedeno in končno trpi le ljudstvo in ugled ustavne misli.

Angleške volitve

niso prinesle nobenih posebnih važnih sprememb. Razmerje strank bo ostalo približno isto, kakor do sedaj. Sploh je zanimanje za volitve popolnoma ponehalo.

Homatije v Ameriki

se nadaljujejo. V državi Mehiko so po zadržilu uradnih poročil nasprotnike sedanjega predsednika potolkli in je padlo pri teh uporih več sto oseb. V Braziliji, največji južno-ameriški državi, pa se nadaljujejo puniti pri vojni mornarici. Med vojaštvom države Bolivija in Peru je prišlo tudi do spopada. Kakor smo že enkrat omenili, niso take vstaje in praske v državah južne Amerike nič novega.

Dolenjski novičar.

d Z Vač. Sladko počiva kaplan na lavorikah, katere si je pridobil z denuncijanstvom. In deloma se mu je umirilo njegovo, sovraštva polno srce. Odšel je iz Vač nadučitelj g. Blagunje, ki mu je nad leto dni služil za tarčo, v katero je spuščal svoje maščevalne pšice. Odšel pa je tudi organist. Majdič ima gotovo že popolnoma zakrknjeno srce, da spravi ob službo v najhujši zimi človeka, ki mora skrbeti za šest majhnih otročičev. Sigurni pa smo, da ga bo za ta častna dela katoliškega duhovnika prevzvišeni bogato na-

gradil. Saj je pa tudi vreden najboljše fare na Kranjskem, kjer naj bi še nadalje preganjal sebi neljube ljudi. Zmage pijani vriskajo tudi njegovi zvesti pajdaši ter vpijejo v svet: »Sokol« na Vačah je zdaj ubit. So pač lepe sanje dolgih zimskih noči, katere se jim bodo pa temeljito izpršile. Nikar misliti, da se »Sokol« ubije z enim udarcem. In britko se Majdič moti, ako misli, da mu bo zapel libero. Prav rad se obregne ob sedanjo telovadnico, namreč, da je Glažarjev hlev. Ker smo toli zaslepljeni, da zidamo raznim župnikom in kaplanom palače, so ti v svoji brezmejni ošabnosti popolnoma pozabili na to, da si je naš Izveličar izvolil ravno hlev za svoje prvo bivališče ter s tem pokazal svojo ponižnost. Zato upamo, da »Sokola« prav nič ne žali zasmehovanje nadutega kaplana. Zavedni fantje in možje, pristopite v obilnem številu v vrste vaškega »Sokola«, da s tem obsojate neumestne napade srditih nasprotnikov.

d Vače pri Litiji. Preidimo preko vseh zborovanj in sklepov, ki se vršijo pri Osolci, k stvari. Kakor razvidno, je dal naš gospod župnik cerkveno gospodarske vajeji popolnoma v roke kaplana. Da je pa postal za vse tako apatičen, da ne vidi nič, ne sliši nič, kot bi bil mrtva stvar, tega skoraj ne moremo misliti. Ko je pred mnogimi leti prišel na Vače, se je govorilo, da ima precej smisla za cerkveno glasbo in petje. Ko bi bila dotična govoriča resnična, bi gotovo vzel bič ter napodil od prvega do zadnjega s kora. Kakoršni glasovi se sedaj slišijo v naši cerkvi, mora imeti človek kot špaga debele živce, da zamore prisostvovati maši do konca. Smele trdimo, da so vse miši in podgane zapustile svoje cerkveno bivališče ter se pregnane vsled neznosnega cviljenja in gromenja orgelj podale drugam. Zdi se nam, da je celo podoba sv. Cicilije, ki visi pod korom, dobila v zadnjem času žalostnejše poteze, kar pa ni čuda. Trpeli smo do skrajnosti. Zdaj nam je pa potrpežljivost pošla ter odločno zahtevamo, da se napravi na koro red. Naša farna cerkev ni nikakšna orgljarska šola. Kaplan naj pošlje tega učenca nazaj v premogarsko jamo h karoli in lopati, kamor spada. Nam naj se pa preskrbi organista, ki bo zmožen spremljati cerkveno petje. Takemu bomo tudi dali biro. Ako se pa naša upravičena zahteva ne bo upoštevala, bomo primorani napraviti druge korake. Da bi poslušali tako petje in glasove, ki jih izvablja sin Ratajčevke iz orgelj le zato, da si je Majdič pridobil enega »Čuka«, je od nas preveč zahtevano. Cerkev in šola morata biti nepristranski. V cerkev hodimo ravno tako naprednjaki kakor klerikalci. Ravno tako pošiljamo mi svoje otroke v šolo, kakor naši politični nasprotniki. Seveda v prihodnje tudi ne bomo pustili dopasti, da kaplan kot katehet naše otroke kaznuje s tem, da jih tlači pod mizo, koder morajo izključeno čepeti ter jih obklada z raz-

ličnimi psovki i. t. d. Nič nimamo proti temu, da se otroka, ki se ne nauči dane naloge, primerno kaznuje. Ne pošiljamo jih pa zato v šolo, da bi jih tam telesno kvarili, ker starši smo po božji in človeški postavi dolžni skrbeti za telesni in duševni razvoj svojih otrok. Toliko za danes. Prihodnjič pa bomo mogoče tudi kaj povedali o sedanji voditeljici šole.

d Vače. Naš Majdič je skrajno predrzen. V nedeljo, dne 11. t. m., je prav tihotapsko sklical shod v Vidergo. Z Ljubljane je naročil deželnega poslanca Lampeta. Morda se je bal, da bomo naprednjaki prišli zgago delat. Najbrž je tudi Lampetu privoščil, da se enkrat nemoteno nazabavlja čez naprednjake. Kaplan ni volilcev napredne stranke nič povabil. Vsako drugo reč razglasa s prižnice, sedaj je bil pa čisto tiho. Mi smo pa na svoj shod dne 20. septembra t. l. vabili celo z lepaki. Kaplan se je pa to pot blamiral. V Vidergo je pricapljal par možičkov, nekaj čukov in precej tretjerednic. Tudi Titus je prišel. Dobro vemo, da Titus ne stori nobenega koraka zastoj. Radovedni smo, kdo mu je te stopinje plačal. Lampe je obetal silno veliko. To je dalo pogum Povirkovemu očancu, da je v svoji lakomnosti prosil Lampeta kar za sto mernikov rži. Povirkov očka bodo pa še dolgo čakali na tako darilo. Tu se vidi vsa lakomnost kaplanovih pristašev. Da ne bi še komu kaka taka želja ušla, zato je kaplan hitro zaključil shod in voščil možičkom in ženicam lahko noč. Sreča za kaplana, da mu naši pristaši niso prišli na shod vesti izprašat. Le zakaj na Vačah ne skliče javnega shoda? Pred resnico je zbežal v Vidergo.

d Hrastje pri Vačah. Dne 6. t. m. krog 6. zvečer je zapazil posestnik Franc Skrabajna v Hrastju, okraj Vače, da gori čebeljak v bližini njegove hiše. Takoj je bil z domačimi na licu mesta in se jim je posrečilo ogenj pogasiti, ne da bi bilo velike škode. Uro pozneje je zapazil tudi posestnik O c e p e k v Potoku, da je začelo goretí na njegovem kozolcu. Takoj je bil tudi on z nekaterimi sosedi pri ognju in se mu je posrečilo rešiti voz z ovsém. Obakrat je zažgal 35letni slaboumen kočarjev sin Jožef J a n č a r iz Zahriba, ki sam priznava, da si je hotel na ta način svetiti, ko je šel nadelan ponoči domov.

d Iz Krmelja pri Št. Janžu. P u n t ali š t r a j k i m a m o. Cenjeni gospod urednik, izneveril sem se bil vam in vašemu cenj. listu, da že dvakrat nisem nič poročal iz Krmelja. Bil sem prisegel pri bradi gospoda ravnatelja, pri bunki gospoda Filipa in pri cilindru in fraku gospoda postajevodja Izidorja, da nikoli več ne primem v roke peresa, da bi vam pisal novice iz Krmelja. Tako niste zvedeli nič o nesrečah, ki so se dogajale zadnji čas. Seveda nezgode niso zahtevale nič človeških žrtev, stvar je drugačna. V grajzleriji niso imeli zadnje poti ob 1. in 15. v

meseču nič denarja, da bi plačali delavcem pravočasno, kar jim je šlo, ampak so morali malce počakati. Jaz vem, kako je to prišlo. Tista kasa, v kateri so vozi denar iz Trsta v Krmelj, se je morala kje med potjo preobrniti ali pa izgubiti. Nekateri sicer pravijo, da je tudi že delničarje v Trstu jelo skrbeti, kaj bo z »Werkom«, in eden bi bil imel reči, da mu zdaj vlečejo že zadnje hlače z njega, ampak jaz tega ne verjamem, gospod Gmeyner bo že našel kje katere... Kaj sem namreč rekel? Vse novice iz Krmelja v »Slov. Domu« predstavijo na nemško in jih predložijo gospodu ravnatelju. Gotovo hočejo ob koncu leta izdati vsa moja dela zbrana in predstavljena. Tega pa ne maram, da bi potem s svojo slavo presegal Gmeynerja in Dorčeta. Ko mi je prinesel pretečeno soboto naš pismonoša »Slovenski Dom«, sem že imel pripravljene delavske bukvice in staro knapovsko uniformo, da grem v grajzlerijo poprositi za delo. Med potjo sem imel seveda sto misli, kako naredim kompliment g. Filipu, kako poljubim roko milostljivi ge. direktorici in se vržem na kolena pred gospoda vseh gospodov, gospoda Gmeynerja. Pa me sreča prijatelj in pove, kaj se je zgodilo. Gospod nadinženir je prinesel v soboto vest, da bodo imeli odzdaj naprej največjo plačo 2 K 30 vin. (preje do 4 K). Vsi upi so se mi podrli, nihi do grajzlerije nisem šel, misleč si, da mi je zastoj gojiti upanje, da bi kedaj bil »perfedran« vsaj za kakšnega pomekkača. Pravijo, da se je gospod nadinženir zelo trudil, da bi sprosil pri direktorju staro plačo, pa ni nič dosegel. V ponedeljek zjutraj pa naenkrat počí glas: **punt je nastal**. In res, vse se je ustavilo. Tisti kolovrati v separacijonu mirujejo, v jami se nič ne dela, delavcev pa se zbere nad sto v ponedeljek ob 11. in vsi prihajajo pred grajzlerijo čakati direktorja, da bi se mu poklonili in zahvalili za toliko »naklonjenost.« Ampak gospod direktor ima fin nos, to vam rečem, vohati je moral že v Trst ali Ljubljano, da je boljše v kaki kavarni ali hotelu, kakor pa gledati punt v Krmelju; in zato se je tudi on delavcem spuntal in ni prišel z vlakom ob 11. Zdaj imamo, kakor vidite, vesoljen punt ali štrajk, delavci se puntajo, grajzlerija se punta, najbolj pa se puntajo kase. Jaz sem najel fotografa in čakal, da bova vse »gor vzela« kar se bo ginljivega zgodilo pri puntu; poslati sem vam hotel, gospod urednik, takole kako sliko, da bi jo prinesel potem »Slovenski Dom«, a žal, dozdaš še nisem mogel. Enkrat vam pošljem fotografijo gospoda ravnatelja, in že iz slike same boste razvideli, da gosp. ravnatelj »krvavo zasluži« vsak mesec svojih 1500 kron (pa raje še več). Zato tudi ni čuda, če za delavce in dolgove ni denarja. Ubo go delavske pare ne vedo, kaj bi sedaj. Ta in oni pravi: »Ne štrajkajmo, spodili nas bodo od dela in iz bajt, kam bomo šli, na cesti poginemo od mraza in gladu; boljše

je, da delamo magari za eno krono!« Vendar je večina na strani stavkujočih, saj je tako znižanje duine res nesramnost. Kako se bo stavka končala in s kakimi uspehi, sporočim prihodnjič. Dela pa ne pojdem prositi v grajzlerijo, ampak pogledat bom šel pri priliki na Mirno k znanemu Flatschatu, in če tam ne bo nič, jo urežem na »tajčlant«. Pa vam tudi povem, kaj me vleče tjakaj. Priučiti se nameravam nemščine. Potem se vrnem in začnem pisati v kakšne judovske nemške »cajtenge«. Pomislite, kakšno veselje bo to za jaro gospodo v grajzleriji, ko ji ne bo treba več predstavljati »Slovenskega Doma« v nemško špraho. Pa še nekaj, tudi vas, gospod urednik, bom tako pripravil ob 400 kron, katere so bile baje namenjene za vas. Jaz namreč vse zvem in zvedel sem tudi, da bi neka gospoda rada plačala slovenskim časopisom 400 K, če ne bi potem sprejeli nobenega dopisa več iz Krmelja; samo to je hudir, ker uredništva niso »grajzlerije«.

d **Iz Mirne na Dolenjskem** se nam piše: Dne 4. decembra, v nedeljo, je škof hotel mir in spravo storiti med Kocjančičem in farani, a ni bilo mogoče. Stari župnikovi prijatelji so šli k škofu, 15 mož jih je bilo, in so odločno zahtevali, da mora tega župnika proč iz Mirne prestaviti, ker njegovo pohujšanje presega že vse meje. Škof je možem prebral izjavo Marijine hčere, Balentove Francike, ki je pod prisego škofu izpovedala, da ni župnikova, da je hlapec ata itd. Brž seže eden pričujočih mož škofu v besedo: »No, zakaj je pa Francika tožila ateta Kocjančiča pri sodnji zaradi očetovstva in so ata Kocjančič plačali hčerki doto tisoč kron in so jih vložili v hranilnico. Odvetnik je sam prišel iz Ljubljane k Franciki in so pod klobukom tajno zbarantali.« Škof nato odgovori: »Ja, to je Kocjančič zato plačal, da ga ni tožila naprej in bi se bil moral župnik zagovarjati pred poroto (?) in bi bil izgubil. No, vidim, da je res močno pokvarjen. Takoj ga ne morem prestaviti; počakajte nekaj časa, se vam bo že ugodilo.« — Nato reče škofu župan: »Kocjančič je govoril svojim poslom, da smo Mirenčanje taki kot grili, ponoči lazimo okoli in ko luč vidimo, se vsi poskrijemo. No, vidite, nas je 15 mož, ki vam tu neustraešno v oči povemo o Kocjančiču njegova slaba dejanja, kar vi nečete verjeti;« en mož je še celo hotel v dokaz resnice prineset strgane kose verižice od ure, ki sta jo ata in hlapec pri ravsanju zaradi Francke strgala. Župan pravi: »Da, saj je k meni prišla in me je hotela imeti za kuratorja in zahtevala, da moram ateta Kocjančiča tožiti, ker neče sam nič plačati. Kurator je tožil, a ni bil poklican k obravnavi, dobil je samo dekret, a denar je bil v hranilnico vložen; 1000 K.« Kdo je ata —? V 20. stoletju ni mogoče nas za Pepeta imeti. Mi hočemo na vsak način imeti z atetom obračun.« — Ne zvesti klerikalci.

d **Krtina**. V začetku novembra t. l. je bilo čitati v »Slovenec« pod rubriko »Cerkveni letopis«, da so dobili na Krtini orglje. V deveta nebesa so kovali dobskega kaplana za prekrasno idejo — pozabili so popolnoma na amerikske Slovence — da so napravili nove orglje, ker če bi njih ne bilo, bi tudi ne bilo orgelj. Kaka škoda za Krtino bi to bila, ve le tisti, ki pozna krtinske razmere. Krtinska podružnica je v resnici znamenita. Toda tako cerkveno gospodarstvo, kakor je sedaj, mora cerkev pripraviti ob ves ugled pri ljudeh, ki kaj razumejo. Starinske znamenitosti zametujejo že dlje časa na celi črti. Tako so leta 1895., ko tudi krtinski cerkvi ni prizanesel potres, pobeledi skoro popolno stensko sliko, ki je med prvimi okraski te cerkve, seveda zopet le za človeka, ki ima kaj razuma o slikarstvu. Pred meseci so dobili podporo 700 kron od društva, čigar namen je varovati stare umetnine pred uničenjem. In kako so krtinski vaščani porabili ta denar? Poklicali so Špurca, da jim je napravil pri zvonovih težje kembeljne, čigar posledica je bila, da se jim je pred kratkim ubil veliki zvon. Hoteli so namreč v svoji bahavosti in prevzetnosti obzvoniti celo Kranjsko. Ravno pred dnevom pa, ko so imeli slovesnost radi novih orgelj, je odpovedal pokorščino veliki zvon. Krtinci so bili mnenja, da jim je nekdo iz zavisti zacopral, ostali svet je bil pa mnenja, da je to božja kazen. Slovesnost je bila radi tega bolj klaverna, ne pa sijajna, kakor se hvalijo v »Slovenec«. Sicer pa lastna hvala se pod mizo valja. Gotovo se bodo, ako se že niso, Krtinci zopet obrnili na že imenovano društvo za podporo. V beračenju so namreč mojstri, ni jim niti Amerika predaleč. Pri tem jim želimo največ uspeha. — Dalje bi nam bilo jako žal, ako bi kdo te vrstice tako umeval, da smo sploh proti vsaki podpori. Opozoriti hočemo le širšo javnost, posebno pa društvo, ki jim je že enkrat naklonilo 700 K podpore, da naj bode v bodoče bolj oprezno, da se bode denar tudi za to porabil, za kar je namenjen. Treba je tu stroge kontrole.

d **Jelševnik pri Črnomlju**. V Beli Krajini so siromašni ljudje. Cele vasi so brez moških, le otroke in starce vidiš. Moški v najlepši dobi so vsi v Ameriki s trebuchom za kruhom. Ženska drži za plug, ženska vodi in ženska drži za klešče. Tudi posestnik Pezdirc iz Jelševnika št. 3 pri Črnomlju je odšel pred kratkim v Ameriko. Njegova žena, Ana Pezdirc, je dne 2. oktobra t. l. porodila. Ker pri hiši še za sol ni bilo denarja, poslali so namesto po babico, po staro sosedo Ano Brula. Ker pa ni šlo vse po sreči, so vendarle poslali drugi dan v komaj pol ure oddaljeni Črnomelj po babico Amalijo Kambič, sorodnico našega daleč proslulega župana Jožefa Matije Škubica in ženo hudega klerikalca, mizarja Kambiča. Leta je konstatirala, da bo treba operativno vmes poseči. Njena dolžnost je bila, da naroči

domačim, naj gredo takoj po zdravnika, in če tega nočejo storiti, je dolžna, da gre sama po zdravnika. Tega pa ni storila, da si sta v Črnomlju, kamor je le pol ure hoda, dva zdravnika, marveč je izvršila operacijo kar sama. Ko je porodnica vsled bolečin vpila, je zavpila nad njo: »Tiho bodi, če pride doktor, te bo še bolj martal!« — Naslednje dni je postalo porodnici vedno hujše in je imela veliko vročino. Vsega tega pa babica Kambič, ki je bila že parkrat pri porodnici, ni videla. Ko je bilo bolnici le vedno hujše, so poklicali dne 7. oktobra zdravnika dr. Maleriča, ki je pa zamogel le še konstatirati, da bo v kratkem nastopila smrt in da ni nobene pomoči. Seveda ji je prihranil tudi brezuspešno in z velikimi bolečinami združeno preiskavo. Dne 8. oktobra so brzojavno poklicali iz Metlike dr. Weibla, ki je tudi takoj prišel in takoj spoznal, da ni nobene pomoči in da je smrt neizogibna. Vendar jo je preiskal in konstatiral, da babica Kambič ni spravila vsega iz bolnice in da je bolnica pretrgana. Kljub pomoči dr. Weibla je bolnica dva dni pozneje umrla, kakor je morala pred leti umreti žena dobliškega župana Matije Vrtina, ki je padla s slive in si zlomila tilnik. Takrat so črnomeljski zdravniki izjavili, da ni pomoči, vendar je dr. Weibl, ki so ga poklicali iz Metlike, poskusil zadnje sredstvo, dejal županji glavo v obvezo in na obvezo pritrdil kamen, da je bil vrat nategnjen. Vendar je morala tudi takrat županja Vrtinka umreti, česar seveda dr. Weibl ni kriv in ni na svoji priljubljenosti ničesar izgubil ter ga bodo prekoslej klicali izven njegovega okoliša.

d Iz Roba se nam poroča: V soboto zvečer se je bliskovito raznesla grozna vest, da je mlinar Rudolf Mihelčič, ki ima v najemu Jakličev mlin p. Pečkih, svoji ženi v hipni blaznosti obsekal obe roki in sebe na glavi s sekuro ranil. Najprvo je zamahnil s sekuro po sebi. Ko je žena skočila k njemu, da bi mu zabranila še hujše, jo je zagrabil za lasje in mahnil s sekuro trikrat po levi roki in potem po desni, kjer ji je odsekal prste, dve rani ima na glavi in dve na vratu. Nato jo je vlekel do vode in jo pahnil v vodo. Ko se je rešila iz vode, jo je prijel in jo tiral h gospodarju Jakliču in jo pustil tam rekoč: »Tu jo imate, pa jo živite!« Ko se je vrnil, je dobil v mlinu neko žensko, ki mu je komaj ušla, ko jo je lovil s sekuro. Otroci — petero v starosti dveh do osem let — so že prej zbežali do sosednih hiš pri cesti. Nato je izginil. Doma sta oba iz Drage pri Višnji gori in mesec oktobra je bil izpuščen iz blaznice kot ozdravljen. Prijeli so ga v Velkih Laščah, kamor je prišel ves spehan. Klobuk je imei potisnjen na čelo, da je prikrival zevajočo rano. Šel je v cerkev. Iz cerkve ga je izvabil nek voznik. Vprašan kaj išče v cerkvi, je odgovoril: Župnika čakam, da me izpove! Ali ti je hudo, da si to naredil? Kaj mi bo

hudo! Narediti sem hotel revščini konec. Oba naj bi bila umrla, da bi ne živela v vednem strahu in revščini. To je bilo strašno! Ona je imela vedno pripravljeno sekuro pod posteljo, jaz pa žatlaho. In glava me je tako bolela, sedaj me pa več ne! — Uboga družina! Prepeljali so ga v blaznico.

d Stari log pri Kočevju. Vsak dan opazujemo, kako se množe tatvine, odkar je zavlada tako neznosna draginja, ki jo posebno čutijo revnejši sloji. Tudi služkinja Ana König, ki je bila radi tatvine že večkrat kaznovana, je čutila draginjo in to tembolj, ker mora skrbeti za dva nezakonska otroka. Služi pa pri Jerici König pri Starem logu. Ko je hotela iti Jera König dne 6. novembra t. l. v Novo mesto na semenj, je zapazila, da ji je bilo ukradenih 50 kron. Sum je letel seveda takoj na Ano König, ki je ukradla baje neki Rozaliji König v Starem logu nekaj obleke in Rozaliji Kozel škarje. Da ne bo tako občutila draginje, dobiva zdaj hrano in stanovanje pri sodišču.

d Kočevje. Posestnikov sin Alojzij Levstek v Mošvaldu pri Kočevju je pred par dnevi za šalo iz revolverja streljal. Enejstletni sosedov sin Franc Koprivec je prišel mimo, ko je Levstek zopet ustrelil. Deček je bil zadet v trebuh in so ga težko ranjenega odpeljali v deželno bolnišnico v Ljubljano.

d Prečna pri Novem mestu. 31 let stari Polde Pegan iz Prečne pri Novem mestu ima precej dolge prste. Radi tatvine je bil že večkrat kaznovan in tudi v prisilni delavnici v Ljubljani so mu vravnali dolge prste, pa brez uspeha. Dne 25. oktobra letos je prišel v Novo mesto k Valentinu Erbežniku kruha prosit. Pri tej priliki si je ogledal stanovanje. Ko drugi dan ni bilo Erbežnika doma, je prišel zopet v njegovo stanovanje in mu vzel uro in verižico iz niklja in hlače. Po nesreči pa je bil pozabil v Erbežnikovem stanovanju neko torbico, ki so jo spoznali za Peganovo last in ki ga je izdala. Pegan je aretovala policija v Ptuj dne 5. decembra t. l. radi vlačugarstva in ga odpravila v Prečno, kjer so ga z odprtimi rokami sprejeli orožniki.

d Iz Ribnice. Ujel se je znani tat Bolfenk Košič, rodom Kočevar, ki je bil že več kot tridesetkrat kaznovan in sicer samo radi tatvine osemkrat, radi hudo delstev pa petkrat. Dasi šele 45 let star, je predsedel že čez 90 mesecev v zaporih. Znan je pod imenom »Olbe«. Ko je služil Košič letos predpustom v Ribnici, je obiskal dne 2. februarja t. l. gostilno g. Matije Križmana v Ribnici, kjer je sedel dlje časa, ne da bi bil med tem časom kaj pil. Ko so bili gostje proti jutru že pijani, je zapustil gostilno in se splazil pod streho, kjer je bil nabral in vzel nekaj obleke in odšel. Toda na stopnicah ga je srečala dekla Marjeta Ambrožič, ki je opozorila gospodarja. Ta je zasledoval tatu in ga

nedaleč od Ribnice dohitel ter zahteval, naj mu pokaže, kaj ima v culici. Košič mu je pa še zagrozil, da mu ne bo pokazal eule, ampak kaj drugega. Križman je Košiča nato enostavno vrgel na tla in mu odvzel ukradene reči, Košič pa je pobegnil iz Ribnice na Hrvaško. Dne 9. decembra t. l., ko je mislil, da je že vse pozabljeno, se je vrnil zopet v Ribnico, toda že dne 10. decembra t. l. ga je zagrabila železna roka pravice.

d Raka. Bližajo se prazniki, bliža se novo leto, treba je poskrbeti, da se razširi nam tako priljubljeni »Slovenski Dom«, ta list je veliko več vreden nego znaša naročnina, naj ne bo nobeden zaveden kmetovalec brez tega časopisa, vi, dosedanji naročniki, širite ga v krogu svojih znancev in prijateljev. Pripovedujte jim, da bodo spoznali, kje je resnica, kje laž, kje luč ali tema. Klerikaleci z vso silo agitirajo za svoje časopise, zakaj bi mi dremali. Na delo vsi, odslej naprej bo »Slov. Dom« večkrat prinesel kaj novic iz naše, dosedaj zanemarjene Rake, gradiva je dovolj. Še enkrat ponovim: na delo vsi! Na zdar!

d Raka. Nekdo je zadnjič v »Slovenskem Domu« pobožal dva klerikalna podrepnika, kar je vzbudilo v njihovem taboru precej nevolje, v nasprotnem pa obilo smeha. Danes pa moralo pokrtačiti dva pristna klerikalca in izprašati njihovo kosmato vest. Znani trgovec in gostilničar, obenem tudi konjski mešetar, g. Vinko Bon, se kaj rad ponaša in hvali, in to le pri ljudeh boljših krogov, da je odkritosrčen naprednjak. V resnici je pa kaj malo vnet za napredno idejo. Prav fanatičen klerikalec je, zvesto sledi ukazom iz farovža. Bon je hlapec klerikalne strahovlade. Nerazsodni ljudje verujejo vanj, imajo ga za svojega boga. Njegov sodrug, Franc Dernovšek, je pa istotako vnet klerikalec in zvesto pospešuje njemu priljubljeno klerikalno stranko. Kmetje in možje Račanje! Ali hočete še nadalje slepo in pokorno slediti takim, ki vas vlečejo za nos? Mislite z lastno glavo ter posvetite nekoliko bolj v klerikalno gnezdo, da boste videli, kakšno politiko uganjajo ti za svoj žep vneti možje. Na dan volitve vsi na krov, pošljite v odbor možje, ki si bodo izvolili samostojnega župana, da se bo potegnil tudi za kmečke koristi in si upal častilnim klerikalcem ugovarjati. Po našem mnenju je le tak človek sposoben za župana, ne pa tisti, ki vsemu lepo prikima, čeprav na škodo kmeta, samo, da ustreže nekaterim, strankarsko delujočim možem. Pravijo, da dosedanji župan Fr. Šiško tako pleše, kakor mu gori omenjena dva in še nek drug godejo. Treba bo korenite izpremebe.

d Iz Velike Loke. Hvala bogu, posrečilo se mi je! Bil sem tam gori na Čatežu. Moja slutnja, da je bila kaka strokovna pridiga o ceglu in mašinah, ni bila prava. Predpridiga je bila, o — čujte in strmite — o beri, katero hočejo ti nehvaležni Ča-

težani odkupiti siromašnemu župniku. Veselo znamenje, da se je tudi tam gori napravil tako velik dan in je začelo solnce spoznanja tako prijetno sijati. Le krepko in odločno naprej! Čatežani, ne bojte se ničesar, pravica je na vaši strani! Da ste pa zadeli najbolj bolečo točko, ki se imenuje farška bisaga, to vam dokazuje nedeljska pridiga. Čatežani so dajali že kar tri bere: eno fajmoštru, drugo nekemu »sila revnemu« penzionistu, ki se je dal na Bučki od jeze upokojiti, ker so mu bili tudi odkupili bero, tretjo pa cerkovniku. To zadnje je pa spravljal župnik, ker je bil za cerkovnika njegov hlapec, ki mu ga plačajo farani, katere je v nedeljo strašil, da bodo odslej morali oni skrbeti za mežnarja. Ta bo pa tam gori kaj lahko shajal, saj je nek hrib Vonišče ves mežnarjev. Dalje bi bil lahko obenem tudi organist, seveda, če mu bo hotel to službo odstopiti sedanji organist, ki je fajmošter sam. Lahko bi pa tudi tako naredili, da bi fajmošter prevzel še mežnarski posel. Sicer pa bi tudi farovške dvorane imele lahko malo prostorčka za mežnarja... Predpridigi je sledila pridiga o preganjanju božjih namestnikov na tem grešnem svetu. Če bi človek verjel tem besedam, potem so blagoslovljeni gospodje res pravi pravcati sužnji, katerih življenje je vsak trenotek v smrtni nevarnosti. Le čuda, da se dobi še toliko ljudi, ki se tega poklica tako radi oprimejo, ne da bi pomislili, kakšno preganjanje jih čaka! Pa pomislimo malo in odgovorimo na vprašanja: »Kdo, kako in zaradi česa jih preganjajo?« Preganjajo jih po njihovi domišljiji, ti presneti liberalci s tem, da se upirajo njihovi gospodstvaželnosti in pohlepu po posvetnem premoženju. »Moje kraljestvo ni od tega sveta,« je dejal naš vzor-učenik, ki je živel v siromaštvu in bedi, a naši častiti nočejo nič vedeti o tem ter žive v razkošju in izobilju. Izveličar ni imel, kamor bi položil svojo trudno glavo, oni pa se valjajo po mehkih blazinah ter si privoščijo vse udobnosti. Izveličarju je bil rednik ubog tesar, ki pa se je zadovoljil s svojim poklicem in se ni poleg ukvarjal kakor naši častiti z mlekom, maslom, jajci, opeko, s hranilnicami in »mašinami«. Njegov božji rejnec mu bi bil lahko naklonil bogastva v izobilju, a on si je izbral revščino, katera pa našim častitim najbolj smrdi. Da je pohlep po posvetnem blagu in po gospodstvaželnosti res že pronicil vsako duhovno posodo, nam kaže tudi to, da se je papež sam začel zanimati za njihovo početje in je uvidel, da duhovniki zaradi drugih samopašnih del ne morejo več živeti svojemu poklicu ter se že bolj približujejo judovskim spekulantom, zato je izdal ukaz, ki prepoveduje udeležbo duhovnikov pri gospodarskih podjetjih. In ti ljudje imajo potem še drzno čelo, da se upajo govoriti o preganjanju... Ne, ne, ne, to ni preganjanje, to je boj za pravično stvar, to je boj izžemanega ljud-

stva, ki je pričelo dvigati svoje krvavo-žuljave roke proti nebu in prositi Spasitelja, da ga reši. Duhovski stan je kakor drugi stanovi. Če je pa že duhovnik tu, naj opravlja za vse enako svojo službo, in čemu se mu potem opravila, ki že samo-objebi spadajo v njegovo službo, še posebej plačujejo? Le poslušajte duhovnike, kako se razgovarjajo o farah: ta je dobra, ta veliko nese. Kako ti pomenljivo tleskne z jezikom kak tak rejen preganjanec, kadar se govori o mastni fari, ki jo on snubi. Koliko morajo dati škofu, če temu ali onemu podeli mastno faro itd. Nepreručunljivi so njihovi dohodki, ki jih pa lahko sami še zvišujejo, kakor jim drago. Na teden bero samo po eno mašo za vso faro, zato pa gredo potem od hiše do hiše po bero in te še grdo gledajo, če ne daš še polovico namečka. Ej, bera je le masten dohodek! Druge maše v tednu si pa puste lepo plačati. Ljudje božji, sedaj pa računajte, koliko stane takole ena nedeljska maša? Ubog kmet dela ves teden, pa ne zasluži štirih kron, kakor čateški Henrik v dobri pol uri. Oglejmo si še vprašanja, kako preganjajo duhovnike? Niste li vsak dan siti pečenke in vina, ko kmet dostikrat še močnika nima. Kje je doma najboljša kapljica, če ne po farovžih, pri teh preganjanih revčkah? Kdo se vozi v mehkih kočijah od sobrata do sobrata dobro jest in pit? Kateri kmet redi po toliko pujskov, kakor naš Tone? Če bi prevzvišeni vedel za vrline, kako zna naš Tone združevati svojo službo s svinjerejo, bi ga gotovo prestavil kam doli na Hrvaško in bi mu naprosil za »frboltarja« našo učeno letno končnico, da bi uhljal nepokorne mrjaščke. Sicer se pa pride v nedeljo sam prevzvišeni prepričati o Tonetovem delovanju v vinogradu Gospodovem ter o velikem napredku na polju svinjorejske umetnosti in o dobroti Tonetove sirotke. Poskrbeli bomo, da ga bomo o vsem natančno informirali. O vsem bom vam, gospod urednik, seveda poročal.

d **St. Rupert.** V vasi Zagrad so našli pri napravi novega pota nek stalni brlog, v katerem so se nahajale razne kosti in zobovja od živali, katere v tem kraju ne žive več. Rov je dolg okoli 6 metrov. Ostali del je pa še zasut. V obližji je podrtina Jaršce, o kateri se ne ve, kdaj je bila zidana. Dalje se je našlo v vasi Vrh tudi pri napravi novega pota eno človeško okostje, zraven je bil lonec in nož. Vse mora biti že zelo staro. Tukaj okoli Šent Ruperta je tudi veliko prazgodovinskih ostalin, kar priča, da je bil tukaj ta kraj v prejšnjem času mogoče bolj kakor je sedaj obljuden. Ljudje marsikatero starino najdejo, toda kaj pomaga, ko nimajo pojma o vrednosti teh stvari. Najdene reči zlomijo in proč vržejo. Imamo izobraževalno društvo, katero razlaga le grozodejstvo na Portugalskem. Da bi pa ljudstvo o tem poučilo, za to nima časa. Radovedni smo, kdaj pridejo v tem izobraže-

valnem društvu tudi čenstohovski menihi na vrsto.

d **Jesenice na Dolenjskem.** Prav toplo priporočamo domačega fotografa gospoda J. Tomšeta ml. Izdeluje tudi razglednice in sicer po jako nizki ceni.

d **Iz Štrekljevca.** 8 t. m. je tu po dolgi in mučni bolezni umrla Frančiška Pirc, učiteljica v pok. Bila je zelo priljubljena pri ljudstvu, o čemer se je vsak lahko prepričal ob pogrebu. 10. t. m. je celi dan deževalo, a se je vseeno udeležilo pogreba učiteljstvo iz Črnomlja, Metlike in Semiča ter s tem izkazalo zadnje čast svoji kolegiji. Zapelo je nagrobnico »Nad zvezdami«. A tudi prosto ljudstvo se je bilo v največjem številu udeležilo pogreba. Sedaj so vsaj nekateri podrepniki videli, da ni bila pokojna taka, kakor jo je prof. Jarc javno slikal na nekem shodu ter s tem pospešil njeno prezgodnjo smrt. Reva je bila pač potrebna tolažbe v njenih razmerah, ki so vsakomur znane, ne pa jo sramotiti na javnem shodu. Naj si bode taka ali taka, v šoli je dobro otroke vzgajala, kar se ji mora priznati. A ker je bila pokojna naprednega mišljenja, zato si jo je tudi Jarc zbral za orožje, misleč s tem si bom pridobil lavorike. Toda zmotil se je tudi njega zadene maščevanje. Tebi pa Frančiška kličemo: Lahka Ti zemljica!

d **Iz Mirne.** Po naši okolici se je pred nedavnim časom raznesla vest, da hoče knezoškofijski ordinarijat vendar-le ustreči želji Mirenčanov ter prestaviti župnika Kocijančiča iz Mirne. Ta župnik je tako dolgo pasel svoje ovce, da ga te niso hotele več ubogati. Večkrat je drugim jamo kopal, pa je sam vanjo padel. Prav lahko bo njegova kobilica Leli peljala iz Mirne dobiček, ki ga je tu napravil. Menda si bo gospod Kocijančič tudi prav dobro zapomnil, po čem so pravde in advokati. Povsod je imel nos, kjer ni bilo treba. Zasipal je občinsko cesto, da je postala nevarna za težke vozove. Tudi županstvu je delal preglavice. Občinski prostorje hotel spraviti v župniško last. Kuharica in hlapec sta pri postaji Mirna prestavljala znamenja na zemlji, ki je bila odmerjena kot last šentjanske železnice. Roka pravice je posegla vmes. Sodišče jima je jasno povedalo, da se takih stvari ne sme delati. Nato sta dobila kot plačilo vsak par tednov. Hlapec je potem klel kuharico, kuharica pa župnika. Za vse se je torej župnik Kocijančič brigal, samo za eno ne, za kar bi se moral. V njegovem hlevu je bila v obokanem stropu zabita nepremakljiva železna kljuka. In ko je dninar hotel jahajoč peljati kobilu na napajališče, se je obesil za zavratnik na kljuko. In prav gotovo bi ponesrečil, da ga nista rešila Saje in Franc Možina. Ljudje ne marajo župnika Kocijančiča. Tako se jim je s svojimi političnimi in osebnimi pridigami pristudil, da mnogo ljudi sploh ni več hodilo v cerkev. Imel je na svoji strani le še par mož, ki so bili rojeni meseca kimovca. Pridigar torej Ko-

cijančič ni bil, še manj pa pevec. Enkrat so ženske govorile, da je župnik od strahu glas izgubil — pa morda ne takrat, ko ga je organist v zakristiji nekoliko preveč pogladil po glavi. Če pojde od nas, mu želimo srečno pot. Eno pa ostane, da ne bomo nobenemu župniku več zaupali.

Gorenjski novičar.

g Št. Vid nad Ljubljano. Ko je pri nas služboval še prejšnji šolski vodja, gospod Žirovnik, prirejal je večkrat takozvane »Roditeljske sestanke«. Na teh sesetankih je potem gosp. vodja ali pa tudi kak drug učitelj razlagal zbranim staršem vse potrebno, kar se tiče njihove dece. Starši so tem potom jasno spoznavali, kako je vrli gospod Žirovnik vnet za blaginjo njihovih otrok, ter se potem odkrito izražali, da je grdo od Zabreta in njegovih pristašev, da ga tako nekristjansko črtijo in preganjajo. To pa je Zabreta zapeklo in skušal je sestanke prepričati s tem, da, kadarkoli je gosp. Žirovnik napovedal sestanek, je vedno Zabret ravno isto uro napovedal kako predavanje v Cebavovem hlevu. A v nedeljo pa je — čujte in strmite — kar na prižnici, in še dvakrat oznanil, da se vrši »Roditeljski sestanek« v Cebavovi štali. Zakaj torej naenkrat taka izprememba? Odgovor je lahak: »Sedanjji šolski vodja B a j e e je zvest Zabretov kimovec, ki bo na njegovo komando skušal pripraviti kmete za Zabret-Klanfarjev kurnik. Zato mu bodo »Roditeljski sestanki služili kakor nalašč.« Ljudje, ki so vedeli, kako je Zabret prej sestankom nasprotoval, a sedaj pa kar dvakrat s prižnice priporočal, so se jeli muzati in drezati med seboj, kajti najzabitejši backi so videli, kako je Zabret prej sestankom hoče, vsako priložnost je treba dobro porabiti, si misli Zabret, ki čuti, da se mu že precej majo tla pod nogami. — D u h o v n e v a j e za dekleta so se vršile pretekli teden v Cebavovem hlevu. O teh vajah se je izrazila neka udeleženka takole: »Ne vem, kaj nam Zabret pravzaprav hoče s temi pridigami. Zdi se mi pa — ker se bliža novo leto — da nas namerava zopet opehariti za kronice, kakor nas je opeharil že dve leti zaporedoma.« — Zdi se nam, da dekleta misli prav. — P o s k u š e n a t a t v i n a. V četrtek, dne 8. t. m., priplazil se je nek uzmovič pred stanovanje Klanfarjevega pisarja V i d m a j e r j a ter se stegnil skozi odprto okno po belo rjuho, ki je bila v bližini. Slučajno pa je bila rjuha pritrjena na neko omaro. Ko je tat rjuho potegnil, je padlo ž njo vred na tla mnogo glaževine in nekaj porcelana, ki je bil zložen na omari. Tat se je ropota ustrašil, vse skupaj popustil in zbežal, vendar pa ima Vidmajer vsled potrte posode okrog 20 K škode. — Š t. V i d n a d L j u b l j a n o. Strokovno obrtno-

nadaljevalna šola, katere se po večini poslužujejo mizarji, danes jako slabo deluje. V tekočem letu se je pokazalo pravo nazadovanje. V prihodnje pa zamore biti še slabše, ker je naše slavno vodstvo pod Zabret-Klanfarjevo komando tako pametno, da je celo risarske ure, ki so se doslej vršile podnevi od 8. do 12. ure dopoldne ob nedeljah, prestavilo na večerni čas v delavnikih. Lahko si predstavljamo, kako naj mizarški učenec zvečer od 6. do 8. pri slabi luči risa, ko je moral preje zjutraj od polšestih, torej 12 ur sukati žago in oblič. Ob nedeljah pa, ko fantje-učenci lahko opravijo jutranjo mašo in potem štiri ure porabijo za pouk, jih učitelji vlečejo v cerkev, ne glede, ali je učenec že prisostvoval jutranji maši. Učenci na ta način zamude 1½ ure časa za pouk, učitelj ima pa mesto dela, mašo plačano. Kam pripluje naša šola v takih razmerah, se bode kmalu pokazalo. Žal, da gre to na škodo obrtnika. Zabret pa se bode smejal, ker le od nevednih ljudi se polnijo njegova nebesa na zemlji.

g Iz Dravelj. Šentviški novičar je poročal že parkrat, kakšno katoliško delo vodi župnika Zabreta v Dravlje. Osrečiti hoče Draveljce z motorjem, ki bode po njegovem mnenju popolnoma zastoj njegovim kimavcem slamó rezal. No, to mu ne zadostuje. Tudi v gasilnem društvu bi rad zagospodaril, pa ne bo šlo. To pa je pač uvidel. Zato se je postavil na stališče, da je treba v Dravljah kupiti kak stalni dom. Ni se dolgo pomišljal. Kar v kratkem je dal kupiti po svojih kimavcih v bližini cerkve se nahajajoče posestvo pri Mihelnu. Posestvo je plačal precej drago, in hudomušneži so že pravili, da je je kupil na račun portugalskih menihov, ki romajo s polnimi mošnjami na Kranjsko. A bajka o portugalskih zlatih ni resnična. Izvedelo se je namreč, da je možakar tako prebrisan, da je premotil tri draveljske kmete, da so njegovemu kupeu podpisali pri klerikalni posojilnici v Ljubljani poroštvo, nakar je seveda na račun teh kmetov dotičnik denar dvignil in plačal to jako slano posestvo. Zabret torej pri tem nič ne riskira. Če ne bode šlo, saj on ne bode plačal. Plačali bodo poroki. Komodna kupčija je to, samo ne preveč katoliška. Potroštal pa je poroke s tem, da držijo poroštvo samo par mesecev, da bode potem itak kupila posestvo draveljska cerkev in jim na ta način odvezala odgovornost. Draveljska cerkev je, kolikor si moremo misliti, last sosesčanov in ima v rezervi nekaj čez 2000 K denarja. Ne vemo torej, kako bi prišla občina Dravlje do tega, da bi dovolila na njene cerkve račun kupovati posestvo v ceni 30.000 kron, ako to Zabretu na misel pride in ako mu pri tem kima ključar Mihal, znan po precej sumljivi pobožnosti. Tu bode treba pač malo porbskati v te zagonetne račune in Zabretu povedati, kdo je gospodar cerkve in njenega premoženja.

g Gornje Pirniče. Zapriseženi lovski čuvaj Ivan O s e l je zasačil nedavno samskega delavca Franca K r i ž a j a iz Gornjih Pirničev v lovskem revirju šmartinske lovske družbe, kako je nastavljal zanjke za fazane in jerebice. Križaj se je izrazil, da je polagal zanjke, ker to »stori tudi mnogo drugih«.

g Z Brdskih višav. M i k l a v ž e v a m a š k a r a d a. Svoj čas je strašil po Limbarski gori znani poetično nadarjeni »filozof« ter metal blato na vrlo napredne Moravčane. Zimska sapa mu je pa kar naenkrat odnesla pokvarjen teleskop in »poet« je padel v globino. Uničila ga je ponesrečena drama. Žel je od vseh strani priznано grajo; celo krivonose »frajle« so vihrale nosove in »pesnik« je dobil nos... To je udarec, ki ga »vzor-klerikalec« težko preboli. Kje dobiti leka? Kmalu so uganili, starosta Čuk je imel besedo. »Postavimo se, Miklavž bo tu, napravimo maškarado!« Prišel je zaželjeni večer. Otroci so se zbirali na trgu. Mislili nismo, da se bo napravilo kaj lepega in se tudi nismo varali. Zopet in zopet jasen dokaz, ki opravičuje resen klic: **Ne išči lepote pri mračnjakih, ne išči olke tam, kjer je ni!** Prizor nam klerikalne »parkeljčke« osvetli v pravi luči. Ali je olkano loviti ženski spol po javnih prostorih v pozni nočni uri? Ali so vaši vzori: nedostojno vedenje, razžaljivi izrazi, pohujšljiva dejanja? Ne čudimo se, **čuki ljubijo temoto.** Gledali bomo še več enakih prizorov čukarske vzgoje. Zaspani obrazi, ponočni nemiri, prazne glave, velika zagrizenost do napredka, to je oni lavorjev vene, ki diči čukarske glave. Pa vrnimo se k maškaradi. Za vraga, ali je pustni dan! Naprej je stopal lucifer v meniški halji s čukarsko čepico, za njim se je šopiril Miklavž v mašni obleki, katerega je poganjal smešno opravljeni paša z bobkovo vejico. In za njimi cela vrsta večjih in manjših vragov-čukov. **Tako so se upali klerikalni Miklavžarji pokazati razsodnemu moravškemu ljudstvu,** ki je videlo že kaj drugega kakor klerikalne komedije. Pomilujemo jih, kakor tudi tiste, ki so stvar napravili. Postavite se! Kaplan lahko s ponosom kliče: »To so naši fantje, vzorni in zavedni čuki na višku izobrazbe.« Damo jim tudi mi zasluzeno čast s tem, da se jim prezirljivo smejemo. Smejemo se pa tudi klerikalnemu dopisunu, ki v zadnjem »Domoljubu« vabi fante v »izobraževalno« maškarado. »Fanti, k nam, in ne bo se vam treba jokoti, ker bog bo obrisal vse solze tistim, ki podpirajo izobraževalna društva.« Mi pa pravimo: »Fanti, k nam v napredni tabor in ne bomo doživljali škandalov, kakoršnih je zmožna edinole klerikalna maškarada!«

g Vrhpolje pri Moravčah. Pri nas, kjer pase duše Š p a r o v e, so ustanovili izobraževalno društvo. Povabili so tudi dr. K r e k a, katerega smo že v 47. številki »Slovenskega Doma« nekoliko ome-

nili. No, to še ni nič nenavadnega, o tem bi ne bilo zdaj kaj pisati. A predpriprave so našega Šparovca tako motile, da ni imel ne časa iti nekega na smrt bolnega bolnika obhajati. Poslali so bajne po njegaj: zjutraj, opoldne in zvečer. Šele zvečer se je našemu Šparovcu zljubilo vsled grožnje, da bodo morali kam drugam poslati, ako ne pride. Tega se je vendar ustrašil in šel. Bolnik je po odhodu duhovnika umrl in bil tako hvaležen Šparovcu, da mu je zapustil stensko uro v spomin, menda zato, da bo svojo službo z večjim veseljem nadaljeval. Drugi dan je prišel dr. Krek. A po odhodu Kreka so izjavili, da bodo le one sprejeli v društvo, kateri še dosedaj niso bili kaznovani. Nato je pa večje število fantov reklo, da nikakor ne morejo vstopiti v društvo, ker so bili že večinoma kaznovani. Nato so tisto določbo opustili. Pozneje se je sklenilo, da vsak lahko vstopi v društvo, da le kronce plača. Tako je domovina rešena!

g Cerklje. Posestniku Janezu Premožarju v Cerkljah je pred kratkim s skedenja izginilo štiri mernike fižola in osem kur, iz stanovanja pa srajca in par čevljev. Tatovom so že na sledu.

g Ljubno pri Radovljici. Dne 2. decembra je bil pri zgradbi vodovoda v Ljubnem v radovljiškem okraju zaposleni delavec Blaž Rakovec iz Zavode zaradi nemarnosti odpuščen. Vsled tega jezen. se je hotel maščevati nad delavskim nadzornikom Pavlom Baruto, ki je bajne povzročil, da je bil odpuščen. Zmerjal je Baruto z različnimi psovki, pograbil končno za težek železen kramp ter zamahnil proti Baruti, ne da bi ga zadal. Zvečer ga je v neki gostilni zopet napadel ter ga spravil v tak strah, da so ga morali drugi delavci domov spremiti. Naslednjega dne je Rakovec grozil zidarskemu pomočniku Jožefu Braneju, da ga zakolje.

g Solčava. Dne 5. decembra je bil v Solčavi, v kamniškem okraju, posestniku Martinu Vršniku iz hleva ukraden 3 leta star konj. Tatvine sumljiv je nek 25letni človek, ki se je izdajal za konjskega kupca.

Notranjski novičar.

n Iz Gor. Logatca. Naša farna cerkev nima nikdar miru pred tatovi. Pred kratkim je zopet neki uzmovič — menda že v četrtič — izpraznil cerkvene pušice, ne da bi se moglo priti na sled. Pretkan tat se je dal najbrže zvečer zapreti v cerkev, ponoči pa jo je popihal skozi okna. — Kancelist pri tukajšnjem sodišču g. Marko Fras je postal oficijal. — Poročil se je evidenčni geometer g. Kerner z gdč. Blahoutovo iz Sedleca na Češkem ter komisar g. Svetek z gdč. Drago Gaertnerjevo iz Planine.

n Iz Dol. Logatca. V sobo, kjer se nahaja „Javna ljudska knjižnica in čitalnica“, je nametal skozi odprta okna neki paglavec

cestnega blata. Ni dvoma o tem, da je to mogel storiti le kak nadebuden sinček zagrizenega klerikalnega očeta, ki se hodi v „Društveni dom“ izobrazevati po Terseglovih naukih. — Na Miklavževem večeru se je nabralo za „Javno ljudsko knjižnico“ 21 K 20 vin. — „Sokol“ se je 14. t. m. preselil v novo telovadnico, katero je društvu brezplačno prepustil vrlj brat Josip Tollazzi. Telovadnica meri v ploskvi 60 m² ter v višini 4,5 m. Požrtvovalnemu br. Tollazziju izreka odbor tem potom najiskrenejšo zahvalo. — Na Silvestrov večer, katerega priredi telov. društvo „Sokol“ v hotelu „Kramar“, prihitite tudi letos vsi, ki hočejo v veseli družbi in prijetni zabavi pričakovati novega leta. Na vsporedu je telovadba, zborovo in solopetje, igra „Brat Sokol“, šaljivi nastopi, živa poudoba in ples. Telovadci bodo izvajali prve štiri luksenburške vaje, pevski zbor pa nastopi letos z izključno narodnimi pemismi.

n Spodnje Bitinje. Posestnik Jožef Valenčič v Spod. Bitinjah v ilirsko-bistriškem okraju in njegov oženjeni sin že delj časa živita v sovraštvu. Neko dopoldne zadnje dni preteklega meseca je prišel Valenčič pred hišo svojega sina, oborožen z nožem ter hotel napasti svojega sina in njegovo ženo. Zakonska sta zbežala v hišo ter zaklenila duri. Stari Valenčič je z nožem in s polenom razbijal po durih ter hotel s silo vdreti v hišo. Mladi Valenčič in njegova žena sta klicala na pomoč, na kar so prihiteli sosedi. Tudi tem je stari grozil. Končno so ga vendarle razorožili. Popoldne proti štirim je pa zopet neopažen prišel k hiši svojega sina ter udaril svojo snoho s sekuro po glavi, da se je ta vsa okrvavljena zgrudila na tla. V hišo so jo morali prenesti. Stari Valenčič je šel nato v neko gostilno, izpil tam četrt litra žganja in šel na skedenj dotičnega gostilničarja. Nato je s skedenja skočil 4½ metra visoko. Poškodoval se je težko.

n Iz Žirov. Dolgo se že nisimo oglasili iz Žirov. Zdi se, kakor da se je prenehalo vsako javno življenje. Res je, da se je prenehalo ono prestrastno in neplodono politično bojevanje. Zadnji čas smo svoje moči posvetili boljšemu in potrebnejšemu gospodarskemu delu. Proučevati smo pričeli naše vodne sile, ki se brez koristi noč in dan ubijajo. Pričeli smo premišljevat, kaj ko bi se združili in z združeno močjo izkoristili, kar nam nudi narava sama. Ustanovili smo »Gospodarsko zadrugo v Žireh.« Njen namen je, gospodarsko dvigati svoje člane, pomagati kmetom in obrtnikom na gospodarskem polju. Občina Žiri je precej industrijalen kraj. Domača obrt je tu zelo razvita in sicer predvsem čevljarstvo in čipkarstvo. Zaradi tega je umestno, da se napravi večja električna centrala. Električna bi nam lahko svetila pri našem večernem delu in gonila naše stroje. Kmet in obrtnik bi cenejše izdelovala. Naprava bi se gotovo rentirala. Nova zadruga je prevzela to na-

logo. Zeleti je le, da pristopi k njej kar največ članov, da se tem lažje uresničijo njeni plemeniti nameni. Ista zadruga je kupila že tudi nove moderne mizarne stroje, ki delujejo jako fino. Prevzela je od hranilnice tudi žago za deske. S tem se bo lesna obrt jako pospešila. Naši mizarji pa bodo z manjšim trudom več in cenejše proizvajali. Tudi v tem obrtvališču, kjer sedaj goni bencin-motor, bo v kratkem gonila voda, ki se v ta namen že napeljuje. Potem bodo seveda obratni stroški znatno cenejši. Bencin-motor pa se bo porabil v druge namene. Umljivo je, da kakor povsod, tudi tukaj že stezajo nasprotniki svoje kremplje. Seveda so to le zlobni in nevedni ljudje, ki živijo brez lastnih misli in trezne sodbe, in ne morejo razumeti, da se razmere razvijajo in čas vedno kaj novega zahteva. Kdor ne koraka z novimi razmerami naprej, tega potisnejo v ozadje. Žal, da so nazadnjaki tudi zlobni. Najraje bi videli, da bi se vse skupaj sesulo. Na njih žalost moramo povedati, da vse dosedanje naprave stojijo jako trdno. Zadrugi na čelu stojijo možje, ki so za razvoj zadruge vneti in so gospodarsko tako močni, da je obstanek in procvit zagotovljen. Seveda je še vse to le začetek. Začeto delo je treba pa počasi nadaljevati, skoki so nevarni. Komur je resno mar za povzdigo in napredek domače občine, ta naj pristopi k novi zadrugi. In dosegli se bodo najlepši uspehi; tu se morajo prenehati vsi obziri; različna naziranja morajo stopiti v ozadje in v gospodarskem delu moramo biti edini.

n Iz Postojne. Za „Sokolski dom“ v Postojni so darovali: br. dr. Kotzmuth in br. Kopač 2 K, br. Josip Kraigher prijavil kot pokrovitelja svojega sinčka Branka z zneskom 100 K, katero svoto je tudi takoj vplačal, gdč. Stana Kraigher za prodane bloke 7 K, g. Fran Ogrizek, Ljubljana 2 K v spomin svojemu dobremu prijatelju bratu Josipu Paternostu. Živeli požrtvovalni narodnjaki, ki naj bi imeli obilo posnemovalcev! Na zdar! — Opozarjamo gospode člane Narodne čitalnice in Ljudske knjižnice na občni zbor, ki se vrši v ponedeljek, dne 19. t. m. ob 8. zvečer v mali sobi hotela pri „Kroni“. Prosi se mnogoštevilne udeležbe, ker je storiti več važnih sklepov. Odbor. — Podružnici sv. C. M. v Postojni priredita v proslavo 25letnice veliko veselico z jako zanimivim programom dne 8. prosinca 1911 v „Narodnem hotelu“ v Postojni. Natančen spored se objavi pravočasno. — Postojnsko godbeno društvo oddaja za predpustno sezijo sekstet, ali oktet godbe na lok po jako nizkem honorarju, na kar opozarjamo narodna društva v okolici. — Komaj se je ustanovilo v Postojni toli potrebno konkurenčno društvo „Čukov“, že je imela opravil ž njimi okrajna sodnija. Imajo navado, da hodijo na narodne prireditve zgago delat in izzivat, potem pa gredo radi žaljenja časti tožit. Seveda so

vlekli ta „kratkega“, kakor po navadi ti junaki intrige in breznajčnosti. Omenimo naj le, da je „Oberčuk“ Starman dosedaj bil član naprednih društev v Postojni, na Štajerskem, kjer je služboval, je, bil član „Turnvereina“, sedaj je pa dober za čukalado, ista je s Smrekarjem, ki je bil tudi član „Sokola“, kadar se je pri „Sokolu“ izvežbal, pa so ga Čuki prevzeli. No, s takimi figovci ne boste rešili domovine gospod Ažman in kaplan.

n Sv. Križ pri Trstu. Gospod urednik! Čudno se Vam bo mogoče zdelo, ker se oglašamo iz vasi, ne kaj pogostoma zastopane v Vašem cenjenem listu. Povedati Vam imamo nekaj nenavadnega. V Vašem listu je večkrat čitati članke o duhovnikih, kjer jim očitane, da ne napravijo nič dobrega za ljudstvo. To očitane menda ni popolnoma opravičeno. Ne bi se Vam upali oporekati, ako ne bi imeli dokaza zato. — Pri nas smo ustanovili pred kratkim Ciril-Metodovo podružnico z namenom, da bi mogli kaj kmatu ustanoviti zares potrebni otroški vrtec. Ko je naš fajmošter o tem slišal, mislil si je: „Zakaj bo Cir.-Met. družba trošila za vrtec, ko ima tako mnogo stroškov. Pomagam ji jaz.“ In res je naš „predobri“ gospod nunc sedel za mizo ter pisal o tej zadevi „Slovenski Straži“, ki je takoj uslišala njegovo prošnjo. Ne moremo si misliti lepšega veselja. Ravno sedaj, ko bomo praznovali rojstvo našega Gospoda, veselili se bomo obenem tudi novorojenega deteta — otroškega vrtca, ustanovljenega od „Straže“ To bo kaj lepo! Vendar pa se nam zdi nekaj čudnega pri tem. Naš gospod nunc ni spoznal prej potrebe otroškega vrtca, dokler ni slišal, da ga namerava ustanoviti Cir.-Met. podružnica. In tudi to se nam zdi čudno, da ni nikomur nič povedal o tem, dokler ni bilo že vse pripravljeno. Šele neko nedeljo nas jo iznenadil v cerkvi, ko nam je povedal to „veselo“ novico. Bogve zakaj je delal vse to tako na skrivnem? On že zna, ker je študiral črne bukve. — O, ti ubogo Furlanče, saj te poznamo. Dobro vemo, da to ni nič drugega, nego sama politika. Ali če misliš s tem kaj napraviti sedaj ko so ti izpodleteli že vsi poizkusi, se zelo motiš.

Ameriške novice.

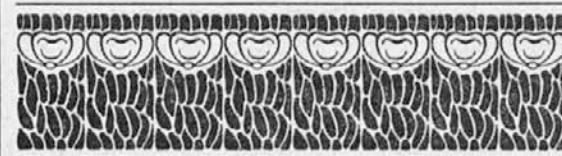
a Slovenec ponesrečil. Dne 6. novembra se je pripetila v premogokopu v Lawsonu pri Black Diamondu strašna eksplozija vsled vnetja podzemeljskih plinov. Šestnajst delavcev je bilo ubitih in trije so bili lahko poškodovani. Med ponesrečenimi delavci je tudi slovenski rojak Matija Golob, 19 let star, doma iz Nove Štife na Štajerskem.

a Slovenec umrl. V Indianopolis je umrl slovenski rojak Fran Blatnik. Pokojnik je bil star kakih 40 let. V stari domovini zapušča ženo in štiri otroke.

a Ponesrečena rojaka. V La Salle, Illinois, sta ponesrečila slovenska rojaka Tomaž Zupančič, doma iz Vač pri Litiji, in Janez Konda. Prvi je ponesrečil v rovu, drugi pa v napravah neke cementne tovarne. Zupančič je umrl v rovu, Konda pa je bil ranjen na nogi. Ker se mu je zastupila kri, je po preteku 17 dni umrl.

a Vlak povozil Slovenca. V Fitz Henry je na železniški progi vlak zgrabil slovenskega rojaka Ivana Predikako ter ga povozil. Bil je takoj mrtev. Ponesrečenec je doma iz Št. Lovrenca na Dravskem polju.

a Umrli Slovenci. V Jolietu je umrl Jožef Slak, 36 let star, neoženjen, doma iz Velikega Dola pri Zatični. — V Clevelandu je umrla 40letna Marija Jerše. Pokojnica je bila doma iz Roba pri Vel. Laščah, odkoder je prišla v Ameriko pred 17. leti.

Priporočljive knjige.

Človek ne potrebuje samo hrane za telo, ampak tudi hrane za duha. Slovensko ljudstvo bere rado, samo dostikrat ne ve, kako knjigo si naj kupi. Zaradi tega hočemo tu navesti nekaj knjig, ki so vredne vsega priporočila. Te knjige so vse jako mične in zabavne, in kdor jih bo čital, bo imel resnično veselje in pravi užitek. Za danes priporočamo sledeče knjige: **Aleš iz Razona**, povest iz kmečkega življenja, velja s pošto K 170. — **Rdeči smeh**, povest iz rusko-japonske vojne, velja s pošto K 160. — **Mali lord**, vesela povest, velja s pošto K 180. — **Vaška kronika**, povest iz časov kmečkih puntov in turških vojsk, velja s pošto K 190. — **Brodkovski odvetnik**, povest iz narodnega življenja, velja s pošto K 170. — **Ljubezen Končanove Klare**, povest iz francoskih časov, velja s pošto K 170. — **V študentovskih ulicah**, povest iz ljubljanskega življenja, velja s pošto K 170. — **Ljubezen in junaštva strahopetnega praporščaka**, povest iz časa zadnje turške vojske, velja s pošto K 120. — **Zaljubljeni kapucin**, šaljiva povest, velja s pošto K 120. Kdor rad bere kaj veselega ali ginljivega, naj si kupi katero teh knjig. Najboljše je, če pošlje denar po nakaznici na »Narodno knjigarno« v Ljubljani, pa bo dobil zahtevano knjigo. »Narodna knjigarna« preskrbuje tudi vse druge knjige, ki jih kdo potrebuje in jo sploh kot narodno podjetje prav toplo priporočamo.

Po svetu.

p Župnik in kuharica pred poroto. V Zadru se vrši razprava proti župniku Fr. Tomaševiču in kuharici Antoniji Oštrič, ker sta bila najela cerkovnika Kovačiča, da je umoril župnikovo teto Ano Rančigaj s Štajerskega. Državno pravdnništvo predlaga za župnika smrt na vešalih.

p Milijon lir je zapravil v Messini nek 25letni Friletti s tamošnjo operno pevko Esmeraldo Hamilton. Pred enim tetom jo je videl prvič v gledališču. Pevka je bila izvanredno lepo dekle in Friletti se je strastno zaljubil vanjo. Živela sta celo leto zelo razkošno. A ko je lepa pevka opazila, da sta s Frilettijem zapravila celo premoženje v znesku milijon lir, ga je pustila in si izbrala drugega čestileca. To je Frilettija tako razjezilo, da je ustrelil njo in samega sebe.

p Novi portugalski prapor. Po mnogih prepirih je bil zdaj določen nov prapor republike portugalske. Prapor ima dve barvi: rdečo in zeleno. V sredi je portugalski znak, pa brez krone. Dan, katerega so razvili novi prapor, je slavljen kot narodni praznik.

p Žepni telefoni. Mesto Detroit v Severni Ameriki je opremilo svoje varnostne organe z malimi žepnimi telefoni. Telefonska uprava je napravila na ulicah okoli 500 kontaktnih odprtih, v katere je treba samo vtakniti konec žepnega telefona in telefonska zveza s centralo je tu. Tudi privatni telefonski abonenti dobe lahko za majhno mesečno odplačilo žepni telefon, da se lahko od koderkoli v mestu razgovarjajo z drugimi abonenti.

p Dober vzgled. V neko kaznilnico in popoljševalnico na Nemškem je prišel član »Društva za moralčno povzdigo kaznjencev«, da se pouči o razmerah v kaznilnici. »Zakaj ste bili obsojeni?« vpraša enega izmed jetnikov. — »Ker sem prodajal ponarejeno blago.« — »Upam, da se boste poprijeli, kadar pridete iz kaznilnice, zopet poštenega dela. Kakšno delo pa imate tu?« je vprašal član društva. — »Za državo delam usnjate podplate iz papirja!« je bil odgovor.

p Mesto napadeno, kristjani pomorjeni. Kakor je izvedel patriarhat v Jeruzalemu, se je vzdignilo pleme Druzov proti mestu Kerek, ker so kristjani ustrelili uglednega šerifa. Druzi so pobili mestno posadko in zaklali nad 100 albanskih kristjanov.

p Štrajk tatov. Iz Varšave poročajo: Na cestnih vogalih so v predposlednji noči nabili ondodni tatovi sledeče oznanilo: »Mi, združeni tatovi varšavski s tem javno nannanjamo, da začnemo stavkati in da se odpovemo svojemu rokodelstvu. Policija se je do zdaj zadovoljevala s polovico našega plena — zdaj pa zahteva 75 odstotkov, tako da nam ostane od vsakega ukradenega rublja samo borih 25 kopejk. Če policija ostane pri svoji zahtevi, tedaj smo prisiljeni, opustiti svoje rokodelstvo, ker ne moremo

pod takimi pogoji pošteno živeti.“ Policija išče povzročitelje tega špasa, ki jasno obsoja podkupljivost varšavske policije.

p **Pretkan goljuf.** Pred par dnevi je prišel v Klobouk na Moravskem imeniten gospod, nastanil se v ondotni gostilni ter se dobro prespal. Drugega dne je šel na vse zgodaj k okrajnemu sodišču, se predstavil kot višji sodni svetnik iz Brna ter naznanil, da bo revidiral sodišče. Uradništvo je z največjo vdanostjo, pa tudi s strahom predlagalo nepravemu svetniku vse akte, pri čemer je gospod svetnik kazal nenavadno znanje. Proti koncu revizije je prosil, naj mu predlože akte o slučaju kmečkih sinov Vilka in Petra iz Morkuvek, ki so v zaporu zaradi poskušene roparskega umora. Ko se mu je sporočilo, da so akti v Brnu, je „svetnik“ naznanil, da je potrebno sestaviti nov protokol, ker se bo cela obravnava ponovila in takoj je ukazal, naj gre komisija z njim v Morkuvke, kjer so v resnici še enkrat zaslišali vse v procesu udeležene priče. Po zaslišanju je poklical g. „svetnik“ kmeta Petra, očeta od enega izmed kaznjencev, ter mu vljudno rekel, da lahko dobi svojega sina iz ječe, če mu da za kolke in drugo 800 kron. Oče je bil ves vesel ter mu takoj izplačal 160 kron, obenem mu je pa obljubil, da mu prinese ostalih 640 kron drugi dan v gostilno. Nato se je komisija vrnila v Klobouke, kjer je gospod „svetnik“ obiskal še Miklavževo zabavo. Razume se, da so ga z velikim veseljem sprejeli. Drugega dne je pa prišla Nemezis v osebi orožniškega stražmojstra, ki je častitega gospoda „svetnika“ brez dolgovnega obotavljanja aretiral ter ga odvedel v zapor k ravnostemnemu okrajnemu sodišču, ki ga je prejšnjega dne revidiral. Kmet Peter se je namreč po vasi hvalil, da mu gospod svetnik da za 800 kron njegovega sina iz zapora. Ko je orožnik to slišal, je kar naenkrat napravil konec slavi gospoda „svetnika“. V goljufu so spoznali že večkrat kaznovanega Karela Juráseka, ki se je že z uspehom izdajal za pomočnika, drugič pa za finančnega oficijala. Okrajno sodišče ima gotovo s svojim gostom veliko veselje.

Gospodarstvo.

gd **Naj se čebele umore, ali samo omamijo?** V »Steierischer Bienenvater« priporoča nek jako praktičen čebelar, imenuom Lackner, da naj se, ko se pobira med in satovje iz slamnatega panja, oziroma, kakor pravimo, »panj podira«, čebel ne pomori z žveplanjem, ampak le omami. Ta čebelar priporoča, naj se rabi za omamljenje čebel soliter in trdi, da je to sredstvo ne le ceno in priprosto, ampak tudi zanesljivo. Da se čebele omamijo, naj se raztopi navadna žlica solitra v četrtinki litra vode. V to raztopino naj se denejo platnene in volnene cunje, da se namočijo,

nato vzamejo iz nje, posuše, denejo v meh za kajenje čebel in prižgejo, ter vtaknejo pihalno cev v panjevo žrelo. Prejnavedena množina zadošča za močno čebelno družino. Ko so se čebele dobro pokadile, naj se žrelo zatakne in pusti 1 do 2 minuti pri miru. Prej nego se čebele pokadi, naj se panj pregleda in zamaže vse razpoke z ilovico, da ne bo panj puščal. Nato naj se panj z mesta dvigne in položi na kos platna ali papirja, krog in krog dobro potolče z dlanjo, da padejo čebele iz panja. Ko so se sesule vse čebele iz panja, naj se panj prizdvigne, poišče takoj kraljico in jo umori, čebele pa, ki v 10 do 15 minutah zopet ožive, doda panjem, ki imajo premalo čebel. Čebele drugega panja sprejmejo take čebele prav rade in sicer še rajše, če so te site medu. Če se hoče to poslednje doseči, naj se čebele, ki se hočejo omamiti, prej nego se jih s cunjami pokadi, razdraži. V to svrhu naj se panjevo žrelo pred kajenjem zamaši in nekoliko po stranicah panja z roko tolče. Ta čebelar zatrjuje, da je letos dvema kmetoma tri slamnate polne ponje na ta način omamil in dodal čebele potem svojim panjem. Pravi nadalje, da je imel pri tem sam veliko korist in da sta mu bila tudi kmeta prav hvaležna, ker jima je prihranil mnogo dela in truda. Posluževal se je tega sredstva tudi, ko je prekladal čebele iz slamnatih panjev v one s premakljivimi satniki in pravi, da je izgubil pri tem prav malo čebel.

LISTEK.

Zakopani zaklad.

Armingier Barclay.

(Dalje.)

Drugega jutra je šel Henrik Wicks mimo Jožetove bajte in ga zagledal, kako se poti na vrtu — ter se ustavi. Imel je tam napeti vrvi od plotu in vrat do jablane, a na mestu, kjer so prihajale skup, je kopal Joža kot za stavo! Bil je že kake štiri čevlje globoko. Ko ga tako zagleda, se spomni na okop, ki ga je kopal za časa burske vojne, ko jih je nadlegoval sovražnik. Joža je bil še zosopljen kot meh. Skoro cel vrt si je že zametal z ilovico, katero je izkopal iz jame, in drevo nad njim se je že zelo nevarno sklanjalo. Toda ni nehal — samo včasih je nekoliko pomeril z nekakšnim trakom — a pot je kar curkoma lil ž njega.

»Kaj koplješ nov vodnjak?« ga vpraša Hinko, ko ga je nekaj časa opazoval. Jože poskoči iz jame in prva stvar je bila, da pograbi Samov časnik in ga spravi.

»Ne!« se odreže kratko.

»Čemu pa to delaš?« ga vpraša Hinko začuden.

»Iščem mravljinčja jajca,« premišljeno odvrne Jože.

»Mravljinčja jajca? Čemu?«

»Za zlate ribice,« odvrne Jože in mu pokaže hrbet.

Hinko še nikoli ni videl zlatih ribic pri Joži v bajti in ni verjel, da bi jih imel. In tako si je mislil, da hoče Jože nekaj pred njim skrivati — in da bi se prepričal, je šel poizvedovat k Viljemu Gaunu. Ta je bil z Jožetom bolj zaupen, kot sam, zato je upal, da tam zve, če je res, kar mu je pravil Joža o zlatih ribicah, ali če mu je hotel le nasuti peska v oči. Medpotoma sreča Toma Ollyja, kateremu pove svojo sumnjo — in nato jo udarita skupaj povedat Viljemu.

»Tu nekaj ne bo v redu,« pripomni ta in zavrti z glavo. »Saj Joža nima za zlate ribice niti prostora, kvečjem v kotlu.« Od tam, kjer so stali, so videli, kako se kači iz zadnjega dimnika na Jožetovi bajti — tako da so si mislili, če ima tam v kotlu kakšne ribice, da sedaj gotovo že niso več lačne. Stvar je bila jasna. Joža jih je hotel s temi jajčeci napeljati, zato sta ona dva postala ravno tako radovedna, kot Hinko. Napotijo se torej tiho gledat Jožetu čez plot. Kar zagledajo, jih presepeti. Jože je kopal na drugi strani jablane novo jamo, vrt je bil pa prepleten z vrvmi kot s pajčevino.

Tega niso razumeli. Joža je kopal kot za stavo. Tako je bil zamišljen v delo, da se ni niti oziral. Celo uro so zijali nanj, nato pa odšli, ko so videli, kakšno težko delo ima — šli so se torej pokrepčat »Ksovi« za svoj trud.

V kratkem so že vsi po vasi vedeli za Jožeta, in popoldne se napoti velika množica ljudi k njegovemu vrtu gledat. Vrt je izgledal bolj kot skladišče gramoza, kot vrt. Vse je bilo zametano z grudami gline. Drevo je padlo in podrlo Smithov plot. Ljudje so se mu smejali, toda tisti, ki so ga natančneje pogledali, niso mislili, da bi bila stvar smešna.

Ko ga je Walther Smith ozmerjal zaradi tega potrtega plotu, je šel k Wicksu na posvete.

»Kaj neki misli,« se mu potoži, »ali je pri zdravi pameti: takole si razriti lep vrtiček — zraven pa še meni podere plot. Gotovo bo moral dati pet šilingov za popravilo. Ko sem mu to povedal, je dejal: »No, prava reč pet šilingov!«

»Ga že imamo,« pripomni Jure Bailey. »Da se nisem prej izmisлил! Prišel je do denarja, in sedaj je radi tega znorel. Že včeraj se mi je zdel čuden.«

»Hm!« pritrdi Viljem Gaun. »Tisti Samov časopis.«

»Ampak zakaj koplje po vrtu? Kaj ima to z njim opraviti?« vpraša Hinko.

»Kaj? Tisti denar hoče tam zakopati, to je jasno kot beli dan.«

»V takšne jame?« reče Hinko. »Šest čevljev globoke, in skoraj ravno toliko široke? To bi moral imeti stotakov, da bi jih napolnil.«

»No, in zakaj ne?« ugovarja Jure. »Človeka, ki govori o pet šilingih tako zaničljivo, kot Jože, je gotovo nekje srečala sreča.«

Hinku se stvar končno zjasni. In začno se prepirati, kako je Jože prišel do tega in kdo bi mu bil to mogel zapustiti. Ker pa niso poznali njegovega sorodništva, se niso mogli domeniti, kolika je bila ta zapuščina. Nakrat se Walter nečesa spomni:

»Če je bilo to v tem časopisu, bi ga mogoče lahko dobili v roke in našli to?«

Ampak, kako to napraviti? To je bilo težko. Nazadnje se dogovore tako, da počakajo, dokler ne odide Joža zvečer k »Sovi«. Potem Viljem, ki se je v bajti spoznal, poišče z ostalimi tisti časopis. A da bi ne bilo izgledalo, kot zarota, so se razšli domov vsak po drugi poti.

Ura je bila že skoro sedem, ko zapazi Vilko izza kapucinarjev na svojem oknu Jožeta odhajati »K sovi«. Počaka še en trenotek. Nato smukne k Walterju Smithu, kjer sta že tudi čakala Tone in Jure. Od tam jo mahnejo kar čez podrti plot, pa so bili že pri Jožu. Žene ni bilo doma. — Vilko je vedel, v katerem cvetličnem loncu imajo ključ — in tako so prišli notri. Prva reč, kar so opazili, je bil časopis, razgrnjen po mizi; takoj staknejo glave ter začno iskati med umrlimi kakega Plummerja. Niso pa prišli še do polovice, ko pridejo na nekaj, kar jim Jožetovo poenjanje pojasni popolnoma.

»Zakopan zaklad« — je bilo natisnjeno z velikimi črkami — naprej je pa stalo, kako je bilo zakopano 100 liber* v zemljo, in kdor jih hoče najti, da naj prebere sledečo povestico. Doli na koncu strani je bil en del podčrtan s svinčnikom, na sledeči strani pa še več vrst. Nazadnje so bile podčrtane vrste znova izpisane. Najprej je bilo nekaj o rdeči ilovnati glini, pa o cepljeni jablani in grmovju, toliko in toliko korakov od pota in toliko od plota. Potem je stalo tam o neki umazani baronski duši ter lepi deklici, ki je govorila zelo ošabno in prevzetno, toda pravi predmet je bil mesto zaklada. Jože je to predelal na čevlje in palce ter narisal načrt z jablano v sredi. In ko so ti trije na to gledali, so imeli nekako čudno čustvo, da je teh 100 liber že nekje blizu.

»Bogve, če bi bil to že tako-le našel!« reče Jure Bailey z negotovim glasom, bloedež z očmi po sobi.

»Časa imamo pol ure,« reče Viljem, ki si je to tudi mislil, ter odpre takoj predale.

In takoj se odpravijo vsi na iskanje. Omare in police so vse prebrskali, pogledali v dimnik ter pregledali plevnice. Privzdigovali so celo deske iz poda in ploščice pri ognjišču, obrnili so Jožetov kovčeg, mu premetali praznično obleko, pogledali v vsako skledo in vsak lonec. To je bila le-

pa zmeda, ko so bili dokončali, pa — nič našli.

»Saj smo se mogli vendar spomniti,« reče Viljem, praskaje se za ušesi, »da bi ne bil šel od doma, če bi bil zaklad našel. Gotovo bi bil ostal doma in stražil.«

»V hiši ga nima, to je enkrat ena,« pripomni Tom Olly.

»Mogoče, da ga je skrtil na vrtu?«

»Videli bi nas, če bi tam iskali,« odgovori Viljem.

»Pa predolgo bi trajalo. Po mojem mnenju Jože še ni ničesar našel, ampak bomo nanj pazili. A kaj pa ta časopis? Saj ni njegov. Menim, da bo najboljšo, če ga vrnemo Samu.«

»Vzemimo ga k meni in dobro ga prečitajmo,« reče Walter, »mogoče da smo kaj pregledali, ali pa da je Jože tiste daljave slabo računal. Dolžan mi je pet šilingov za plot, torej mislim, da imamo pravico do tega.«

Ker so vsi dovolili, je bilo to storjeno. Bajto zápro, nato so pa pri Walterju celo uro modrovali o tem časopisu.

Predno so se razšli, si obljubijo, da bodo pazili na Jožeta, če bi našel teh 100 liber.

Ampak drugi dan je pazilo le nekaj žensk in otrok. Vsi moški iz vasi so tekmovali v lovu za zakladom. Vsak je imel, kot Jože, jablano, grmovje in plot, kot je že po vaseh, a v časniku navedene razdalje so soglašale za en vrt ravno tako, kot za vsakega drugega. Jure Bailey je izbleknul stvar o tem zakladu svojemu prijatelju, in tako se je govorica naglo raznesla.

Opoldne so bili že vsi vrtovi v Malem Borehamu obrnjeni narobe, drevje podkopano, nekaj bajt radi prevelike gorečnosti v kopanju sumljivo nagajenih. Vsak je meril po časopisu in vsak drugače. Vsi so kopali, kot Jože, kakor neumni, in razburjenje je bilo takšno, da niso prestali niti, ko je bilo čas h kosilu.

Vsak hip se je razlegel krik, da je kdo našel zaklad. Prvič, ko je Tom Olly padel v steklenjak za kumare ter klical svojo boljšo polovico; potem sta se zopet dva skregala, ker bi bila skoro oslepila, tako goreče sta metala glino in nič gledala kam.

Edini človek v vasi je bil pameten, namreč John Hutchins; zabavalo ga je, kar se je godilo. Spočetka je bil nekako presenečen; pa tudi, ko mu je nekdo povedal, da je to kriv njegov časopis, se je začudil.

Najbolj ga je presenetil vrt Jožeta Plummerja. Izgledal je, kot po železniški nesreči. Jože je sumil, da mu je Sam prišel v hišo, vzel časopis ter v nagajivosti razsul plevnico, in če bi Sam ne bil hitro odšel, bi bila stvar lahko slabo iztekla.

Skratka, v Malem Borehamu je torej kmalu izgledalo, kot po potresu. Kjer je bil preje vrt, so zijale sedaj same jame. Vsaka jablana je bila obrnjena s koreninami kviško; pot je bila pa zasuta s celimi

kupi glin, katero so tja nametali. Grdo se je tam hodilo po dnevu — ponoči bi si bil pa polomil človek kosti in rebra.

Sam je preganjal čas z opazovanjem. Nič ni kopal, in ko so ga vprašali, zakaj, je rekel, da v zaklade sploh ne verjame, tem manj pa v Malem Borehamu. Toda njegovim besedam niso posvečali nikake pozornosti. So preveč hrepeneli po zakladu, in skrbno so pazili drug na drugega, na Jožeta Plummerja pa še posebno, ter se niso brigali za Sama.

Toda teden je potekel, a nihče ni našel niti groša, in začeli so se zavedati, da tu ne bo nekaj v redu.

Hinko Wicks je pustil stvar prvi. Dvajset centov glin bi ga bila kmalu zasulo živega. Jureta Baileya je zopet neke noči strašilo. Bil je kakih 10 čevljev globoko — kopal je pri sveči, ko naleti nenkrat na mrtvaško glavo, ki se je premikala. Vzel je pot pod noge, a ko je prišel zjutraj gledat, glave ni bilo. Walter Smith je padel v vodnjak in si izpahnil roko — in po par takih zgodbah je mislil Viljem Geun, ki je imel skrbeti za veliko družino, da bo čas prenehati.

»Meni se zdi,« je dejal popoldne »Pri Sovi,« da so se iz nas ponorčevali.«

»Tudi jaz mislim tako,« pritrdi Hinko. »V časopisu ne stoji, kako globoko je tisti zaklad.«

»Pravim, da je nekdo naredil to nalasč!« je nadaljeval Viljem razjarjen.

»Jože Plummer,« pripomni Walter, ki mu ni mogel tistega plota odpustiti.

»O ne,« reče Viljem in ga grdo pogleda. »Če bi se ne bil ti brigal za Jožeta ter ne prišel klobasarit o njem in njegovih mravljinčnih jajcih, bi se ne bil zastonj potil en teden ter si pokončal gredo krompirja.«

»Kaj pa moja roka in moj plot? Kdo je pa napravil to?« ga vpraša Walter trdo.

»Če že to vprašuješ,« reče Hinko, mislim, da bi se imelo spregovoriti s Samom Hutchinsom. Če bi ne bil on izgubil tistega časopisa, bi Jože ne bil ničesar zvedel in jaz bi ne bil moral iskati ter imeti dvajset centov glin na sebi. In nazadnje, kdo ve, če ni našel teh sto liber sam?«

»To bi ne bilo nič čudnega,« reče Vilko. »Toda kje bi jih bil našel? Saj ni kopal!«

»Kaj bi ne bilo najboljšo, stopiti k njemu?« povpraša Walter tiho.

»Mogoče. Ampak tega ne razumem, kako je prišel Jože na tiste mere, reče Vilko, potegnivši časopis iz žepa.

»Tu je to — pisano s svinčnikom okrog stolpeca — razločnejše bi ne bil mogel nihče vendar pisati!«

»On in pisati!« vzklikne Hinko, »saj se zna komaj podpisati. To je pisal Sam!«

»Toda čemu?« je godrnjal Viljem.

Že vsi so bili zaradi tega jezni, kot Viljem, ki si je umišljajal, da najde zaklad, in ker ga ni našel, je bil sedaj pripravljen

* 100 liber = okrog 2400 K.

za prepis. Vedel je, da Sam zasluži sedaj lepe denarce, ko bo prodajal zelenjavo vsem, ki so si pokvarili vrtove, in to ga je peklo.

Odpravijo se torej in stopijo minogrede po Jureta in Toma, ki sta bila pripravljena za vse. In predno so prispeli k Samu, ki je stanoval na drugem koncu vasi, je bilo vseh pet že pošteno razjezenih.

(Konec prihodnjic.)

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rudolf Šega.

Čistnica uredništva.

Izjavljamo, da g. Anton Sever, trgovski sodnik v Semiču, ni naš dopisnik in da tudi ni v nikakoli zvezi z ondotnimi dopisi. Gospoda Konjedič in Vobič naj bosta v tem oziru le popolnoma brez skrbi.

Loterijske številke.

Dvignjene v soboto, dne 10. decembra 1910.

Dunaj: 9, 26, 80, 77, 89.

Gradec: 14, 31, 87, 21, 47.

Dvignjene v sredo, dne 10. decembra 1910.

Brno: 38, 4, 33, 17, 30.

Vrtnarskega vajenca

sprejme **Ivan Bizovičar**, vrtnar,
Kolezijska ulica št. 16, v Ljubljani.

Obrtniški koledar

za leto 1911, izdal Jos. Hauptman, oficijal trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Koledar ima za obrtnike mnogo poučne vsebine. Cena 60 vin., po pošti 70 vin. — Dobi se po vseh knjigarnah in pri izdajatelju. 113

Čitatelje in naročnike našega lista prosimo, da se v vseh zadevah, kjer žele nasvetov in poduka, obračajo na uredništvo »Slovenskega Doma«, ki odpre poseben predal za vprašanja in odgovore.

Opozorjamo

na novo vrsto valjanih „Pekatel“ enako doma delanim za juho in prikuho. Dobivajo se le v rumenih ovojih po $\frac{1}{2}$ kg v najfinejših kakovostih z napisom in sliko:

„Štirji rumenjaki“
„Osem rumenjakov“.

18 43 10 40

Kri! dosežejo odrasli in otroci, bolni in zdravi. — Polovico stroškov prihranite v **Moč!** gospodinjstvu na kavi, sladkorju in mleku, ako pijete **SLADIN**, **Zdravje!** to je dr. pl. Trnkóczyja sladni čaj.

En zavoj velja 50 vin. Dobiva se povsod. Po pošti se naroča najmanj pet zavojev po povzetju pod naslovom v glavni zalogi.

Lekarna pl. Trnkóczy

in v Ljubljani zraven rotovža.

Črna dalmatinsko vino
je zdravniško priporočeno **Črna dalmatinsko vino**

najboljše sredstvo. 47 32 29

4 steklenice (5 kg) franko **K 4.—**.

Br. Novakovič, Ljubljana.

Zrčne cene v Ljubljani

	Cena			
	od		do	
	K	h	K	h
1 kg govejega mesa I. vrste . . .	1	48	1	68
1 „ „ „ II. „ . . .	1	28	1	48
1 „ „ „ III. „ . . .	1	08	1	38
1 „ telečjega mesa . . .	1	60	1	96
1 „ prašičjega mesa (svežega) . . .	1	50	1	80
1 „ „ „ (prekajenega) . . .	1	90	2	00
1 „ koštrunovega mesa . . .	1	20	1	28
1 „ jagnjetovega mesa . . .	1	60	—	—
1 „ kozličevega mesa . . .	1	80	—	—
Praščiči na klavnici . . .	0	00	0	00
1 kg masla . . .	2	68	2	80
1 „ masla surovega . . .	2	40	2	60
1 „ masti praščičje . . .	2	10	2	16
1 „ slaninc (špeha) sveže . . .	1	70	1	90
1 „ slaninc prekajene . . .	1	90	1	96
1 „ sala . . .	1	80	1	90
1 „ surov. margarinkega masla . . .	2	—	2	—
1 „ kuhan. margarinkega masla . . .	2	10	2	10
1 jajce . . .	—	10	—	11
1 l mleka . . .	—	20	—	22
1 „ „ posnetega . . .	—	08	—	10
1 „ smetane sladke . . .	—	—	—	—
1 „ „ kisle . . .	—	80	—	90
1 kg medu . . .	1	20	1	80
1 „ čajnega surovega masla . . .	2	80	3	20
1 piščanec . . .	1	20	1	40
1 golob . . .	—	44	—	48
1 raca . . .	2	00	2	30
1 gos . . .	5	—	5	60
1 kapun . . .	3	—	3	50
1 puran . . .	5	—	6	50
100 kg pšenične moke št 0 . . .	39	—	—	—
100 „ „ „ „ 1 . . .	38	50	—	—
100 „ „ „ „ 2 . . .	38	—	—	—
100 „ „ „ „ 3 . . .	36	50	—	—
100 „ „ „ „ 4 . . .	35	—	—	—
100 „ „ „ „ 5 . . .	33	—	—	—
100 „ „ „ „ 6 . . .	29	—	—	—
100 „ „ „ „ 7 . . .	26	—	—	—
100 „ „ „ „ 8 . . .	16	—	—	—
100 „ koruzne moke . . .	18	—	—	—
100 „ ajdove moke . . . I. . .	38	—	—	—
100 „ ajdove moke . . . II. . .	35	—	—	—
100 „ ržene moke . . .	28	—	—	—
1 l fižola . . .	—	20	—	30
1 „ graha . . .	—	36	—	40
1 „ leče . . .	—	36	—	40
1 „ kaše . . .	—	20	—	22
1 „ ričeta . . .	—	18	—	20
100 kg pšenice . . .	23	00	—	—
100 „ rži . . .	17	40	—	—
100 „ ječmena . . .	17	00	—	—
100 „ ovska . . .	19	00	19	—
100 „ ajde . . .	18	00	—	—
100 „ prosa belega . . .	17	—	—	—
100 „ „ navadnega . . .	—	—	—	—
100 „ koruze, nove . . .	13	60	—	—
100 „ krompirja . . .	8	00	9	—

Lesni trg.

Cena trdemu lesu 11-20 do 12 K
Cena mehkega lesu 8 do 8-50 K.

Trg za seno slamo, in steljo.

Na trgu je bilo

voz sena	4	50	5	00
„ slame	3	80	4	—
„ stelje	2	40	2	50

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Del. glavnica K 5,000.000.

Podružnica v Spljetu.

Stritarjeve ulice številka 2. (Lastna hiša.)

Podružnica v Celovcu.

Podružnica v Sarajevu.

Rezervni fond K 450.000.

Podružnica v Trstu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

*	* Popravila in preobleke točno in cenno.	* Popravila in preobleke točno in cenno.	*
			
<p>Najcenejše solnčnike in dežnike domačega izdelka priporoča 3 52-39</p> <p>Josip Vidmar == v Ljubljani ==</p> <p>Pred Škofijo 19, Stari trg 4, Prešernova ulica 4.</p>			
			

JULIJ MEINL
veležgalnica kave
v Ljubljani, Šelenburgova ulica 7.
Julija Meinla kavna zmes je najfinejša, kar kave sploh pride na trg.
Ħupite enkrat za poizkušnjo!

111
4

Ustanovljena 1882. Pošt. hranilni račun št. 828.406. Telefon števil. 185.

Ķmetska posojilnica ljubljanske okolice
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, na Dunajski cesti števil. 18, v Ljubljani
v lastnem združnem domu.

je imela koncem leta 1909 denarnega prometa
K 81,116.121·11

upravnega premoženja
K 20,775.510·59

Obre: tuje hranilne vloge
po **4¹/₂ %**

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Uradne ure vsak dan
od 8.—12. in od 3.—4.

Sprejema tudi vloge v tekočem računu v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad
kron 20,000.000.

Posojuje na zemljišča po 5¹/₄% z ¹/₂% na amortizacijo ali pa po 5¹/₄% brez amortizacije. Na menice pa po 6%. Posojilnica sprejema tudi vsak drug načrt glede amortizacije dolga

Uradne ure vsak dan
od 8.—12. in od 3.—4.

3 52-51